

Samhällsbyggnadsnämnden

Ann-Charlotte Lind | Förvaltningschef
samhällsbyggnadsförvaltningen
0734-64 71 00 | ann-charlotte.lind@bollebygd.se

Dnr : **SBN2021/133-4**

Kommunstyrelsen

Yttrande över regelverk för medborgarförslag

Sammanfattning av ärendet

Kommunfullmäktige beslutade 2021-04-29 att ge kommunstyrelsen i uppdrag att ta fram ett regelverk för processen med medborgarförslag i Bollebygds kommun. Regelverket ska arbetas in i kommunfullmäktiges arbetsordning. Kommunfullmäktige önskar att regelverket är färdigbehandlat i nämnder och kommunstyrelsen så att ärendet kan gå upp till kommunfullmäktiges sammanträde i september 2021.

Kommunstyrelsen ska i samråd med samhällsbyggnadsnämnden utarbeta en strategi och åtgärder för att möjliggöra en objektiv utvärdering av syfte, prioritering, finansiering och angelägenhetsgrad bland medborgarna av respektive förslag. Det regelverk som tas fram ska kunna tjäna som underlag för framtida bedömningar av inkomna medborgarförslag. Regelverket ska fastställas av kommunfullmäktige och ingå i fullmäktiges arbetsordning.

Kommunstyrelsens arbetsutskott beslutade att skicka ut ”Regelverk för medborgarförslag” på remiss till samhällsbyggnadsnämnden, socialnämnden och utbildningsnämnden. Deadline för inskickat remissvar till kommunstyrelsen är 2021-08-09.

Metoden med e-förslag bygger på tanken att invånarna i en kommun ska ges möjlighet till nya former för delaktighet genom möjligheten att lämna förslag på kommunens webbplats. Dessa förslag ska sedan andra invånare kunna ge sitt stöd till och om förslaget får tillräckligt mycket stöd ska det behandlas av förvaltning/nämnd.

Yttrande

Samhällsbyggnadsnämnden ser positivt på ett införande av nytt regelverk för förslag i syfte att ge medborgaren en process, som gynnar öppenhet och tillgänglighet. Ett anpassat och fungerande webbverktyg behöver då tillhandahållas och personella resurser finnas för hanteringen centralt samt i respektive nämnd. Samhällsbyggnadsnämnden ser ett stort värde för förslagsställaren att processen förenklas genom ett verktyg, där det finns samlad information om de förslag som hanterats samt inkommit.

För att mer i detalj kunna belysa förslagens innebörd och effekter, hade dock längre svartids på remissen behövts.

Det föreslås en ändring, som ett förtydligande, då det kan utläsas som att arkiveringen sker efter 90 dagar (punkten 3.9). Meningen ”Avslutade förslag ska finnas tillgängliga i webbportalen i ett år efter att medborgarförslaget beslutas och avslutats” (under punkt 3.8) flyttas därför lämpligen till punkten 3.9.

Det är något oklart om det är ett regelverk för medborgarförslag eller e-förslag som föreslås, dessa är inte att likställa. Samhällsbyggnadsnämnden har i sitt yttrande utgått ifrån och föreslår även att regelverket bör avse e-förslag. Till skillnad från medborgarförslag, saknas bestämmelser om e-förslag i kommunallagen. Det finns inga rättsliga hinder mot att besluta att Bollebygds kommun inte längre ska tillämpa bestämmelsen om medborgarförslag i 8 kap 1 § kommunallagen. Det finns inte heller några rättsliga hinder mot att man inför en ordning med e-förslag, eftersom det saknas regler i kommunallagen som hindrar införandet. Ordningen med e-förslag är därmed inte en ny ordning för medborgarförslag, utan en egen form för utveckling av lokaldemokrati, som kommunallagens bestämmelser inte bedöms hindra. E-förslagen är en interaktiv och mer flexibel process jämfört med de traditionella medborgarförslagen. Kretsen av de som har möjlighet att lämna förslag blir inte heller lika snäv som för de traditionella medborgarförslagen.

Samhällsbyggnadsnämnden föreslår att det även fortsatt skall finnas möjlighet att inkomma med en fysisk handling eller mail, dvs oavsett hur förslaget läggs fram för att kunna möta alla utifrån likställighetsprincipen. Därmed skulle ingen missgynnas i förhållande till andra. Den fysiska handlingen bör kunna fångas in i webbverktyget av kommunen, så att förslaget blir synligt via hemsidan. Medborgarnas förändrade livsförutsättningar kräver nya förändrade metoder för att skapa engagemang. Metoden med e-förslag bedöms kunna möta detta. För kommunen blir det viktigt att säkerställa likställighetsprincipen oavsett vägval. Medborgarförslagen i dess nuvarande form föreslås därmed avskaffas förutsatt att ny arbetsordning fastställs.

Av förslag till regelverk framgår att Kommunfullmäktige, om e-förslaget erhåller 25 röster eller fler, skall fatta beslut om att remittera medborgarförslaget till berörd nämnd för handläggning och beslut. Samhällsbyggnadsnämnden föreslår att fördelningen av förslag kan ske direkt när de inkommer, utifrån reglementena, av behörig delegat inom kommunstyrelseförvaltningen. Processen skulle därmed kunna bli mer tidseffektiv. Ett av syftena med att göra en förändring bedöms vara att kunna förenkla administrationen kring förslagen och förkorta den tid från att ett förslag inkommer till kommunen till dess att ett besked ska kunna lämnas. I regelverket föreslås det, mot bakgrund av ovanstående förslag, ett förtydligande kring hur fördelning av förslagen mellan nämnder ska ske.

Samhällsbyggnadsnämnden föreslår att processen med e-förslagen görs så samlat som möjligt så att förslagen kan ställas mot varandra utifrån samhällsnytta och kostnad, en god ekonomisk hushållning. Hur prioriteringen mellan förslagen skall kopplas mot budget över tid behöver belysas.

Samhällsbyggnadsnämnden har sett en svårighet med att realisera medborgarförslagen då det inte funnits medel avsatta i budgeten. Därav har flera förslag blivit avslagna alternativt besvarade, men inte bifallna, beroende på att det inte funnits någon finansiering för att genomföra dem. Frågan om budget behöver särskilt utredas i framtaget förslag. Befintlig budget per nämnd styr genomförandet idag. Regelverket föreslås därför föreskriva hur budget- och resursfördelningen skall hanteras. Utredningen av förslagen sker inom befintlig budget. Finns det ett önskemål om en effektivare och snabbare hantering för att även kunna verkställa förslag kan det vara lämpligt att nämnderna avsätter en pott i budgeten.

Samhällsbyggnadsnämnden föreslår, då merparten av medborgarförslagen beslutas att lämnas till samhällsbyggnadsnämnden för genomförande, att fördelningen behöver avspeglas

i investeringsbudget och driftram. Frågan om budget- och resursfördelning behöver utredas och klargöras oavsett om det gäller e-förslag eller medborgarförslag.

BOLLEBYGDS KOMMUN
Samhällsbyggnadsnämnden

Sandra Eliasson
Ordförande

Ann-Charlotte Lind
Förvaltningschef